

Eksodas

Me-Isip keil asak purun me-Isrel keil

Eksodas 1:1-14,22

1 ¹Navong **Siekob** va en out **Isip**, natnali keil amusili ral min ahin one ka titae keil.^a ²Isen natnali keil koa amusili mukok: Ruben, Simeon, Livae, Sudah, ³Isekar, Sebiulon, **Bensamin**, ⁴Dan, Navtali, Kat, ka Aser. ⁵Keil enek koa akistal en ran Siekob ral min titae keil, keil vasi arokol hanumau etel ka halualim emun (70). Natnali koa vi Siosep mul tuai en out Isip. ⁶Avong houlu muli, ka Siosep ral min tunali keil ka meatin sav keil koa umai en avong enek umatmat. ⁷Ka titae keil aro en out enek ka akur titae va vio ... umai avi houlu vis avi houlu mok. Navong vesesal sua handred ehat (400) mai muli, me-Isrel keil umai avi houlu en out Isip, vesesal vahi keil enges.^b

⁸Evus, aling asuv houlu hau tai valosil kat kantri ten out Isip, ka kei en rovattei vailea Siosep ka umen keil onen.^c ⁹Kei viteni min meatin onen keil vit, “Me-Isrel keil avi houlu ramat ka keihoen one muli ir. ¹⁰Munak kantri sav tai houmon rea hetal min ir, me-Isrel keil akilea avatas vatal min keil ka u vini ir ka ilohosai ran kantri orer. Ven koanik, rehelekat sise koa vasakin keil irvitei mun houlu.”^d ¹¹Sakini me-Isip keil asakin keil umai avi slev keil one. Aling meatin koan avi houlu en keil ka asak purun me-Isrel keil. Avetin onen me-Isrel keil mumon mari meteimal keilu ten out Pitom ka Rameses avaling seh en tounah keil onen asuv houlu ten out Isip val ien. ¹²Ka navong meatin keil ten out Isip amum keih min me-Isrel keil, keil esuk avi houlu tamun ka asien out vasi. Meatin vasi keil ten out Isip umai amul ametaun keil. ¹³Sakini me-Isip keil asak visi avou vini keil en umen. ¹⁴Asakin keil amumon mari eim keil, avous tounah keil tameas, amum keih en ah ese, ka amumon umen tateisav keil

^a 1:1 Sen 46:8-27 ^b 1:7 Umen 7:17 ^c 1:8 Umen 7:18 ^d 1:10 Umen 7:19

koa takeih. En sise houlu, amul asakin moulien onen me-Isrel keil keih ramat, e romahistei keil.

²² Mukos, me-Isrel keil umai avi houlu mok. Sakini, asuv houlu ten out Isip meng kat meatin onen keil vit, “Mihekur tivava vasi keil one koa avi meahos, ka mihetitivin keil ihaha en mari Oaisal Nael. Ka tivava keil koa avi atouli, mihemaen keil imoul.”^e

Mosis avasi
Eksodas 2:1-15

2 ¹En avong enek, meatin tai koa kistal en vatiamal onen Livae retalihe ral min ahin tai en mari vatiamal eris onen. ²Ka ahin onen kur titaealu tai koa vi meahos. Navong lesi keke tivava enek moreite mok, kei ling suaini avati etel.^f ³Ka navong lesi keke sakras emun valing suaini, kur ateli tai koa amumoni en vati oumunai koa marite. Evus, muta koe en koltar vasakini oai sakras vaha neim ien. Evus, ling tivava onen eni ka lingi sesai en vali Oaisal Nael koa oumunai tetaveah amoul ien. Evus, kei va. ⁴Ka ahinali tivava enek vati mul soutin neli vales asa vakula, isen Miriam.

⁵En hati avong koanik, natnahin asuv houlu mita en vali oaisal vakul. Kei mita ral min atouli toumien onen keil ka amul akarahiti ka alei kokoe eni. Rovitei tuetin, atouli enek lei silat ateli enek en oumunai keil koa tetaveah ka sila atouli toumien tai onen vakuri. ⁶Navong sani mini, natnahin asuv houlu poh lat meten ka lesi keke titi ehon mul ien, mul mis. Kei en mahisi ka vit, “Kei vi ehon tai li onen me-Isrel keil.”

⁷Navong ahinali titi ehon lesi mukok, mea visi vit, “?Maha mahis etai ahin Isrel vamai vatounat eni minuk?”

⁸Ka viteni mini vit, “Tahos, kumoni.” Sakini atouli va, kur mama kati onen ehon mai veni. ⁹Natnahin asuv houlu viteni mini vit, “Kikuri titi ehon ekek ka kisan susu mini. Navong helokovein susu, inau nikuri hehi onak ka nihul keik ven umen onom.” Sakini, kuri ka rounat eni. ¹⁰Navong ehon enek mai mariso, kur risi ka sani min natnahin asuv houlu. Natnahin enek kur kani mai suval natnali kati^g ka ling isen vi ‘**Mosis**’ koa aneite teni vi ‘naleh lati’ veni vit, “Nihise hemukonek veni naleh lati ran oai.”

¹¹Sua houlu muli ka Mosis moul mai vi mari meatin tai. Ka avong tai, kei va mul sao en meatin onen keil ka lesi keke **me-Isip|Isip** keil asak purun me-Isrel keil en umen takeih keil. Lesi mun koan Isip mul mu vini koan Isrel tai, ka Mosis lei kilea vi tue tai.^h ¹²Mosis lei rahit out ka lesi

^e 1:22 Umen 7:19 ^f 2:2 Umen 7:20; Hib 11:23 ^g 2:10 Umen 7:21 ^h 2:11 Umen 7:23-28; Hib 11:24

keke meatin tovuol valesi, sakini mu vini koan Isip, rahin suaini en veien en out enek, ka va ris teim sen. ¹³Out mulan eni, va ris ka les me-Isrel elu lumul lumuti keilu. Viteni min kei koa mum tisa vit, “?Vensa komul komuti ris tumali?”

¹⁴Meatin viteni vit, “?Isei linguk kovi asuv onomai keke kovalei revu usite onomai? ?Kovit kovouas nau vasuval koa komu vini koan Isip nenganeh?”

Selusien onen sakini Mosis metau ka vit sasen eni vit, “Meatin keil akilea tuai asa koa namumoni.” ¹⁵Ka navong asuv houlu ten out Isip raengon asa koa kur out, kei lekat sise vouas Mosis. Ka Mosis lohosai va soutin en atan ten out Midia.ⁱ

Navong Mosis rokol Midia, pris tai onen me-Mid keil koa isen Setro maen Mosis ro ral mini. Avong muli, ka pris san natnahin mini. Kei kur titan ka aling isen vi ‘Kersom.’ Ka Mosis kataun keil ka lei kat sipsip ese keil vesesal sua hanumau elu (40).

Ahi selus min Mosis

Eksodas 3:1-15

3 ¹Avong tai, **Mosis** mul lei kat sipsip ral nani keil esen avu tisa onen koa isen Setro koa vi **pris** tai onen me-Mid keil. Mosis mulamun keil amu koteh out volvol ka uva vesesal ven Vatihou Senae koa vi votut onen Ahi. ²Ekonek, angelo tai onen Iahova kistal veni suval ahang koa mul rekau en holeai tai. Mosis lesi keke ahang enek mul mukan ka rokantei varei holeai koanek.^j ³Kei mundemi vit, “!Koanik vi tounah sal tai! ?Vensa ahang rokan lintei holeai enek? Maha vesesal malei visi.”

⁴Navong Iahova les Mosis mul mai vesesal, vise ka en holeai enek vit, “!Mosis, Mosis!”

Ka Mosis vit risi mini vit, “O-o, inau li ke.”

⁵Ahi viteni mini vit, “Konamaitei vesesal. Kulat sandel onom veni atan koa komulomal ien vi votut. ⁶Inau navi Ahi onen avu onom keil: onen **Ebrahim**, onen **Aesak** ka onen **Siekob**.” Navong longe mukok, Mosis kur koe nan veni ulin metau vales Ahi.

⁷Evus, Iahova viteni mini vit, “Nales mahien onen meatin keil onak en hen me-Isip keil. Nalong tangien one ven avat toumien one keil amumoni keih min keil. Anatin, inau nakilea mahien keil vasi one, ⁸sakini namita netan malah lat keil ran hen me-Isip keil. Nilamun keil iha en out tai koa tahos imok, out koa amas mul ien. Atan koanek, kosa meatin sav keil ekek amul ien: **me-Kenan|Kenan** keil, me-Hit keil, me-Amor keil, me-Peres keil, me-Hiv keil, ka me-Sebus keil emun. Avaseini, nikulat keil ka

ⁱ 2:15 Umen 7:29; Hib 11:27 ^j 3:2 Umen 7:30-34

nisani suk min me-Isrel keil. ⁹Nalong tangien onen meatin keil onak ka nalesi mukave meatin keil ten out **Isip** amul apurun keil en umen takeih. ¹⁰Sakini, kosa, nisilak kihita ven asuv houlu ten out Isip keke kovalah lat meatin keil onak ran kantri onen.”

¹¹Ka Mosis viteni min Ahi vit, “Inau navi meatin kuren enges. Nasakras maha ven asuv houlu ka malah lat me-Isrel keil ran out Isip.”

¹²Ahi vit kesi mini vit, “Inau ialu minuk. Ka navong kilah lat meatin keil ran out Isip, kilamun keil mihemai en vatihou koanik ka kimot venau. Hemukonek, keik kilea keke inau nasilak.”

¹³Ka Mosis vit risi mini vit, “?Ka munak niha ven me-Isrel keil ka nihiteni min keil nihit, ‘Ahi onen avu onami keil, kei sila inau numai ven kami,’ ka keil ihis inau ihit, ‘?Isen isei?’ ka nihiten sa min keil?”

¹⁴Ahi viteni mini vit, “!Inau navi kei koa NAVI! Kiha kihiteni mok min keil kihit, ‘Kei koa isen Iahova koa aneite teni vi “NAVI,” kei sila nau numai ven kami.’^k ¹⁵Kihiteni min keil keke Iahova sanuk kuva ven keil. Inau, Iahova, navi Ahi onen avu one keil: onen Ebrahim, onen Aesak, onen **Siekob|Isrel**. Iahova hehi isok, hel sesuk, ka koakeil ikatau en kami ihise nau eni.”

Navong Mosis selus min Ahi evus, va ris teim ka sak mesein kei keke vaha en kantri ten out Isip. Ka navong musul sise vaha en out Isip, visu min tunali koa isen Eron koa Ahi sila veni. Mosis viteni mini tounah keil koa Ahi mumoni mini. Evus, luva. Ka navong lurokol kantri ten out Isip, luva lules hetetamen keil onen me-Isrel keil. Ka navong along selusien onealu, asi keil keke Ahi les mahien one ka san meatin tai vamai vakataun keil.

Ahi rie lat keihoen onen min me-Isip keil

Eksodas 5:1–11:8

5 *Navong Mosis keilu Eron lurokol Isip, luva lules asuv houlu. Ka luviteni mini luvit, “Ahi sila komal melmai melvahiteni minuk kovamaen meatin onen keil, me-Isrel keil, avaha en out volvol keke avoumon sanien votut vahina mini.”*

Asuv houlu viteni min keilu vit, “!Vuo, me-Isrel keil asakras avalokovein umen one!”

Sakini Ahi mumon tounah tatisa houlu vakat meatin keil ten out Isip. Tai mulamu, evus teisav tamun:

- 1) Oaisal Nael viles vi ara.*
- 2) Frog keil umai avi houlu en out vasi.*
- 3) Out keil umai avi houlu en aven meatin vasi keil ka buluk ka sipsip emun keil.*

^k 3:14 Eks 6:2-3; Rev 1:4,8

4) *Neno tatisa keil umai avi houlu vis avi houlu mok akat meatin keil.*

5) *Houlu en buluk ka sipsip keil esen me-Isip keil umatmat, ka esen me-Isrel keil armattei.*

6) *Utua kikistal en meatin keil ka buluk ka sipsip emun keil.*

7) *Ous mus houlu ka heitil teni mai suval merali laklas keil, abon meatin keil ka buluk ka sipsip keil amul hae umatmat.*

8) *Kal tatisa keil umai avi houlu ka akan vasi anien en ah keil ese.*

9) *Mankoli mai mutaluh koe out vasi avong etel.*

Avong vasi, asuv houlu vit hemaen lat me-Isrel keil ihaha munak Ahi hekulat tounah tatisa ran keil. Ka navong vasi koa Ahi kulati ran keil, asuv houlu viles rendemien onen, romaentei keil avaha. Evus, Ahi vit houmon tounah tamun koa hehi mahien ekor teni.

11 ¹Katau en marmari tounah keil ekek, Iahova viteni min **Mosis** vit, “Nisan mahien hetas sesuk heha min asuv houlu ten out **Isip** ka meatin keil onen. Evus, kei hemaen kami miheha. Anatin, hekeih esuk keke kami miheha hetal min tounah vasi keil onami. ²Helamu, kihiteni min me-Isrel keil keke keil vasi ihis me-Isip keil koa aro vesesal ven keil keke isani min keil mormore tounah keil koa amumoni en gol ka silva.” ³Ka Iahova sakin me-Isip keil avouhou min keil esuk. Ka Mosis emun mai vi mari meatin tai en meten hetetamen keil onen asuv houlu ka meatin vasi keil ten out Isip.

⁴Mosis va ris ven asuv houlu ten out Isip ka viteni mini vit, “Koanik vi selusien onen Iahova, ‘En metavinavong, nika vasi atan ten out Isip, ⁵ka nisakin moeite vasi keil ten out Isip koa avi meahos imatmat: kei koa hekur vulin asuv houlu hekatau, hehita hevus en moeite onen ahin keil toumien koa amul asak mesein anien. Ka en buluk ka sipsip keil emun, moeite one imatmat. ⁶Tangien heka vasi out Isip. Hetisa mok helin asa koa kur out en avong telamu, vuo asa koa hekur out en avong keil koa hemai. ⁷Ka en out onen me-Isrel keil, tangien hetovuol, out hetaeng. Huli keil emun irmis kattei meatin vuo buluk ka sipsip keil. Hemukonek, miheilea keke inau, Iahova, nalei kan me-Isrel keil ateisav ran me-Isip keil.’”

⁸Navong Mosis mul selus, tin kati ka viteni mun mini vit, “En avong koanek, hetetamen keil onom imai, iha netan minau. Keil ipeah nau keke malah lat meatin keil onak iha ran keil. Hevus, niha suk.” Navong selus evus, Mosis mea ran asuv houlu enek.

Ahi romuastei moei ehon keil onen me-Isrel keil

Eksodas 12:1-17,29-33

12 ¹Iahova selus min **Mosis** ka **Eron** en out **Isip** vit, ²“Avati koanik hemai hehi avati koa helamun avati sav keil en sua keil koa

hemai. ³Milhehit mesein selusien koanik min me-Isrel vasi keil: en avong koa hehi halualim (10) ten avati koanik, meatin vasi keil iling revi **sipsip** vuo nani tai koa avaani en teim se.^l ⁴Ka munak keil en teim tai asakras avaani vasin sipsip tai, akilea avatiti vuseri koanek vatal min teim tamun koa mul vesesal ven keil. Keil ititi hemal en meatin ehis koa avaani. ⁵Mihekur sipsip vuo nani koa hemukok: sua onen hetas, hehi meahos enges, ka tounah hetovuol hekula. ⁶Mihelei kati teim hetokol avong koa vi teindan ehat (14) ten avati koanik. Ka navong out vong, me-Isrel keil vasi u vinvini sipsip keil enek. ⁷Navong meatin tai hou vini esen hevus, hesien lelat tei ara ka hekuri heha en out koa ian vuseri ien. Hevus, hekas pos ten metareh eni, en out nesa ka en usite keilu teni. ⁸En vongien enek, meatin keil ikur vuseri enek ka ilengasi enges. Iani hetal ouai keil koa kon ka veret koa is tovuol eni.^m ⁹Minaantei koa romastei vuo koa akukoni en oai. Ka mihelengas mouni enges, hetal vatin, alen keil ka tin vasi koa tahos taanien. ¹⁰Minaan rantei natokol visokon. Munak hatte etai heles, mihenit lini. ¹¹Navong mihean anien koanek, mihoumoni hesuval mimual en sise mivaha: mihesin en eisin keil toualien, miheheas sandel onami, mihekur kat eisal onami, ka mihean kekerati. **Anien ten Mul Laui|Anien ten Mul Laui** koanik hehi sanien votut min Iahova.

¹²“En vongien enek, nika vasi out Isip, nu vasi moeite keil koa avi meahos, onen meatin vasi keil ka onen buluk ka sipsip vasi keil emun. Inau, navi Iahova, ka nisan mahien heha kat ahi keil onen me-Isip keil. ¹³Navong nimai ka niles ara mul en pos ten metareh keil, hetie lati minau keke miro ien ka nil laui teim sami. Hesakini mahien koa nisani min me-Isip keil hersuttei kami.

¹⁴“Avong koanek, mihekur kati lises. Miheakin avong enek hemai hehi avong votut tai. Mihoumon ale teni en sua vasi keil koa hemai, hesakin kami mihendem kat ris tounah koa inau, Iahova, namumoni.”ⁿ

¹⁵Ahi viteni vit, “Avong heite oulu (7), miherkantei veret koa is mul ien. Mihean enges veret koa mahinhin. En avong koa mulamu en keil, mihelah lat vasi is keil ran teim sami. Mihetivini heha, veni en avong koa heite oulu (7) enek, meatin koa hean veret koa is mul ien, kei, mihesila lati heha ran kami, hervitei mun koan **Isrel** tai. ¹⁶En avong oulu (7) enek, koan mulamu ka koan ekor en keil, mihelah ruai keke miheha netan minau. Umen hetovuol en avong keilu enek, ka mikileas mivasak mesein anien. ¹⁷Mihehuli kat avong keil ten veret koa is tovuol ien enek en sua vasi keil koa hel hemai, ven koa en avong enek, inau nalah lat kami ran out Isip.”

^l 12:3 Lev 23:5; Nam 9:1-5; 28:16; Dut 16:1-2 ^m 12:8 Me-Isrel keil ian anien hemukonek hesuval amul amual en sise vatie lat demkatien one keke Ahi hetali lat keil ran out Isip.

ⁿ 12:14 Eks 23:15; 34:18; Lev 23:6-8; Nam 28:17-25; Dut 16:3-8

²⁹Navong avong teni mai, en metavinavong ten vongien, Iahova mita ka mu vinvini moeite vasi keil ten out Isip koa avi meahos: koa vakur vulin asuv houlu hekatau, vita rokol moeite onen koakeil amul en eim takeih. Moeite vasi keil emun onen buluk ka sipsip keil umatmat.^o ³⁰En vongien enek, asuv houlu ral min hetetamen onen keil, ka meatin vasi keil ten out Isip amuli. Mari tangien karahit out Isip veni teim tovuol keke ehon etai varmattei ien. ³¹En vongien enek, asuv houlu sisil en Mosis keilu Eron ka vit, “!Mihemea, miheha ran meatin keil onak ka miheha ran kantri onak, kamil hetal min me-Isrel vasi keil! Miheha netan min Iahova suval koa milvis inau eni. ³²Suval koa milviteni, mihekur kat sipsip, nani ka buluk keil esomi ka mihehaha. Ka navong mihoumoni, milhehisi li mun min Iahova keke hetokol kat inau mun.”

³³Me-Isip keil vasi emun apeah keil keke aloh konakon avamea lah ran out one veni avit, “Komai vasi mehematmat munak kami mihervatei.”

Me-Isrel keil amea ran out Isip ka Ahi san rohtoh en mengkatien keil onen min keil

Eksodas 12:37-40,43-47; 13:1-2,11-16,20-21

³⁷Me-Isrel keil amea ran taon ten out Rameses en out Isip, amuales arokol meteimal ten out Sakot. Keil avi houlu vis avi houlu mok: amo keil enges rokol handred taosen ahetai (600,000), ka atou keil ral min titiali keil one, arvulitei keil. ³⁸Meatin houlu mun koa arvitei tai en me-Isrel keil amusil keil. Ka meatin keil amulamun sipsip, nani ka buluk sav emun keil koa avi houlu. ³⁹Keil aran veret koa is tovuol ien koa asak mesein pulaoa teni tuai en out **Isip**. Ven me-Isip keil akeih kat keil, keil aro konakon avaha. Sakini avong rovinvintei keke avatosil is vasuv lat pulaoa, vuo avasak revi anien sav keil ten sise. ⁴⁰Avong koa me-Isrel keil umai rohtoh en out Isip rokol avong avaha rani, aro en out Isip sua handred ehat hanumau tai ka halualim emun (430).^p

⁴³Ahi viteni min **Mosis** keilu **Eron** vit, “Koanik vi mengkatien keil ten **Anien ten Mul Laui|Anien ten Mul Laui**: meatin keil ten kantri sav asakras avaani. ⁴⁴Ka slev keil koa mivuli ka mimumon vekahoi en keil, keil akilea avaani. ⁴⁵Meatin koa hemai ten avong havivis, vuo avuli ven umen ten avong havivis, kei sakras vani. ⁴⁶Anien vasi keil enek, iani en eim koa amumoni ien. Anakurtei naha hae ka anakur vul etai sin sipsip enek.^q ⁴⁷Me-Isrel vasi keil umon ale koanik.”

^o 12:29 Eks 4:22-23 ^p 12:40 Sen 15:13; Kal 3:17 ^q 12:46 Nam 9:12; Sion 19:36

13 ¹Iahova viteni min Mosis vit, ²“Moeite vasi keil koa avi meahos ihi onak: onen me-Isrel keil ka onen buluk ka sipsip keil ese emun.”^r

¹¹Sakini Mosis viteni min meatin keil vit, “Iahova helamun kami miheha en atan esen **me-Kenan|Kenan** keil, out koa vat kati tuai min kami ka avu onami keil. Navong hesani min kami ka miheto ien, ¹²mihesan risi mini moei ehon ihi onen. Mihoumoni emun min moeite onen buluk ka sipsip vasi keil esomi koa avi meahos.^s ¹³Ka en moeite ten dongki tai esomi koa vi meahos, mikilea mivahul lati ran Iahova en **sipsip** tai. Munak emi hervattei mivahul lati, mihekur vul hiren enges. Ka en moei ehon onami keil emun, mihehul lati ran Iahova. ¹⁴Sakini en avong keil koa hemai, munak natmali hehisuk en usite ten aneite ten sakien koanik, kihiteni mini kihit, ‘Navong rovi slev veah en out Isip, Iahova lah lat ir ran out enek ral min mari keihoen onen. ¹⁵Navong lesi keke asuv houlu ten out Isip, vatin keih ka en rovattei vamaen ir rovaha, kei mu vasin moei ehon keil vasi onen me-Isip keil vita rokol moeite ten buluk ka sipsip keil ese. Ven koanik varej, rosa vasi moulien onen moeite koa avi meahos ten buluk ka sipsip keil oser avahi sanien votut vaha min Iahova. Ka en moei ehon keil orer, rovul lat keil rani.’ ¹⁶Sakien keil ekek hehi metai hesuval tounah tai koa ropar kati hel en vatir vuo her vasakin ir rehendem kati keke Ahi lah lat ir ran out Isip ral min mari keihoen onen.”

²⁰Katau en avong koanek, me-Isrel keil amemea ran meteimal ten out Sakot ka uva en out Itam koa mul en valite ten out volvol. Ekonek, amumon votevav keil. ²¹Ka Ahi mulamun keil, en meneai alesuval mahmah koa mulomal vina nesa ka mul mulamun keil, ka en vongien, viles mai vi mari ahang koa ritin en sise vasan meneai min keil. Sakini keil akilea avoual en meneai ka vongien.

Ahi sakin me-Isrel keil aka pas Atas Tahilhili en atan tames

Eksodas 14:5-31

14 ⁵Navong asuv houlu ten out **Isip** raengoni keke me-Isrel keil avaha tuai, kei ral min hetetamen onen keil, rendemien one viles ka avit, “?Asanei ke romul romumoni? !Romaen me-Isrel keil alohosai ran ir, ka keil irmumonte mun umen keil orer!” ⁶Sakini asuv houlu vita ka vis meatin tavaeen keil onen isak mesein keil ka hos esen keke heleh kat tavaeen onen. ⁷Asak mesein keil evus, asuv houlu muloh en kat onen ka rie lat more kat tavaeen sav keil heite handred ahetai (600) koa hos

^r 13:2 Nam 3:13; Luk 2:23 ^s 13:12 Eks 34:19-20; Luk 2:23

mul lehei keke avat tavaeen keil onen akilea avaloh eni. Ka hetetamen tavaeen sav keil emun onen akur kat teisav keil ka amusil keil. ⁸Iahova sakin rendemien onen asuv houlu keih tamun keke valikat me-Isrel keil. Ka navong asuv houlu ka meatin keil onen amul umai, me-Isrel keil areingeingeni. Amual amarir ka rendemien konakon tovuol emun en keil. ⁹Ka meatin keil tavaeen ten out Isip amuloh akatau usil keil: koakeil koa amuloh en kat tavaeen, koa mun amuloh en hos, ka koakeil emun amual enges. Avotin me-Isrel keil esuk navong keil amul amuseh en vali Atas Tahilhili, vesesal en taon elu koa avise keilu en Vi-Hahirok ka Baal-Sevon.

¹⁰Navong me-Isrel keil ales asuv houlu ka meatin tavaeen onen keil umai, keil ametau vis ametau ka amurang vina min Iahova ven kataunien. ¹¹Keil aviles ka aviteni min **Mosis** avit, “?Koles asa koa komumoni navong kolah lat komai ran out Isip? ?Out tatetahinien rovinvinti en out Isip keke sakin keik kolah lat komai memai en out volvol ekek mevamatmat? ¹²Koanik suval tounah koa meviteni minuk hemai hekistal. Navong romul veah en out Isip, meviteni minuk mevit kovasokovein komai mevales mevahi slev onen me-Isip keil. Hetahos imok keke mehehi slev keil keiva, helohlin koa mehematmat en out volvol ekek.”

¹³Ka Mosis viteni min keil vit, “!Minametautei! Mehelomal hekeih ka miheles asa koa Iahova houmoni ven kami kosa. Me-Isip keil enek, miherlestei mun keil. ¹⁴Iahova keinges hehu en usite onami, ka kami mihermumon etai tounah.”

¹⁵Iahova viteni min Mosis vit, “?Vensa komul korangis kataunien venau? Hiteni min me-Isrel keil avamea avasak mesein keil avaha. ¹⁶Kihat lat eisal onom ka kihuli kati hehina nesa en atas. Hesakin atas heleh vasi helu, ka meatin keil akilea avoual koteh atas en atan tames. ¹⁷Inau numon rendemien onen me-Isip keil hekeih keke avakatau usil kami. Nihat lat isom helohlin isen asuv houlu ten out Isip navong nilin kei hetal min meatin tavaeen onen keil: koakeil amuloh en kat one, koakeil amuloh en hos, ka koakeil emun amual enges. ¹⁸Navong nilin keil, me-Isip vasi keil ilea suk keke inau navi Iahova.”

¹⁹Angelo tai onen Ahi koa mul mulamun meatin keil tavaeen onen me-Isrel keil en ualien one, kei viles va en eisile keke vating koe keil. Ka mahmah onen Ahi emun musili, ²⁰mul vas me-Isrel keil ka me-Isip keil. Mahmah enek san mankoli min me-Isip keil, ka en usite onen me-Isrel keil, san meneai min keil. Sakini en vongien enek, keil asakras avamai vesesal ven me-Isrel keil.

²¹En vongien enek, Mosis mutea lat eisal onen nesa en atas, ka Iahova sakini mari eang tai ka en out ist, mai muh vas atas. Ka navong me-Isrel keil alele, alesi keke atas leh vasi tuai, out luhu mai vi atan tames. ²²Atas vi vieh en usite keilu, ka en vongien enek, me-Isrel keil amual kotehei en

atan tames enges.^t ²³Navong me-Isip keil alei kilea keke me-Isrel keil amul uva, keil amuloh alikat keil en out tames en atas enek: koakeil en kat one, koakeil en hos keil, ka koakeil emun amual enges. ²⁴Vesosal out valan, Ahi mules en ahang koa taveah vina nesa ka les meatin tavaeen keil ten out Isip. Evus, mumon keil alei konakon ka arendem konakon. ²⁵Ahi mumon wil ten kat one averai, asakras avakarali revi. Sakini me-Isip keil avit, “!Rovahaha ran me-Isrel keil ven Iahova mul vuhu en usite one!”

²⁶Iahova viteni min Mosis vit, “Kitea lat hem heha nesa en atas, ka hemai suk hemavul koe me-Isip keil ral min hos ka kat keil one.” ²⁷Sakini, navong meteiai roha, Mosis mutea lat hen ka atas mai ris en vulin. Me-Isip keil asak somok avamea, ka Iahova sakini atas rein keil vasi uva en huinev. ²⁸Atas muris mai, mutaluh koe vasin meatin tavaeen keil ten out Isip ral min hos keil ka kat keil one koa amusil me-Isrel keil uva en atas. Tovuol en keil vamoul. ²⁹Ka me-Isrel keil, keil amual koteh atas en atan tames, atas vi vieh en usite vasi keilu.

³⁰En avong enek, Iahova lah lat me-Isrel keil ran hen me-Isip keil, ka ales teiai keil one umatmat amul en vali atas. ³¹Navong me-Isrel keil ales mari keihoen koa Iahova rie lati navong mu vini me-Isip keil, ametauni ka avouhou mariso mini. Keil aling demkatien one eni ka en Mosis koa vi meatin toumien onen.

Iahova lei kat revi me-Isrel keil en out volvol

Eksodas 15:22-25; 16:1-5,11-31; 17:1-7

15 ²²Evus, **Mosis** mulamun me-Isrel keil ran **Atas Tahilhili** ka uva en out volvol ten out Sur. Avong etel keke amual koteh out volvol enek, ka arvotin etai oai. ²³Umai suk en out tai koa oai mul ien, ka oai enek kon, asakras avamuni. Sakini avise out enek en ‘Marah’ koa aneite teni vi ‘kon.’ ²⁴Meatin keil arun kutut kat Mosis avit, “?Asa suk keke rehemuni?” ²⁵Mosis murang min Iahova en hisien, sakini rie lat mavuli ai tai mini. Ka navong soni va en oai koa kon, sakini oai mai kas. Ka meatin keil akilea suk avamuni.

16 ¹Avong vahis muli, me-Isrel vasi keil uva ran out avise en Alim. Ka en avong koa vi teindan elim (15) ten avati koa elu, mulin avati tai katau en avong amea ran out **Isip**, keil umai en out volvol koa avise en ‘Saen.’ Saen mul luhu Alim keilu Vatihou **Senae**. ²Ekonek, keil vasi arun kutut kat Mosis keilu **Eron** ³avit, “Tahos imok keke Iahova vou vinvini komai tuai en out Isip. Ekonek mekilea mevatondan ka mevan vuseri ka tounah sav teimun keil vahi houlu. ?Vensa kamil millah komai memai en out volvol ekek amai val vat komai ka mevammat?”

^t 14:22 1Kor 10:1-2; Hib 11:29

⁴Iahova viteni min Mosis vit, “Kosa numon anien hetivtiv hesuval ous koa mus heka en teilang hemita ven kami vasi.” Meatin keil iha en avong vasi, ilahi hevinvin enges ten avong enek. En sise koanik inau nisak vis keil keke nihotini usil kat selusien keil onak vuo irmusiltei. ⁵En avong ahetai (6) ten wik vasi keil, akilea avalahi ka avasak meseini vavinvin ten avong elu.”

¹¹Iahova viteni min Mosis vit, ¹²“Naraengon selkututien onen me-Isrel keil. Kihiteni min keil keke en mendilah enek, keil ian vuseri, ka en visokon, keil akan vini keil en veret. Hesakini keil ilea keke inau, Iahova, navi Ahi one.”

¹³En mendilah enek, aman keil koa avise keil en ‘kuel’ umai asien out koa amul ien, ka amuas keil ka akan vini keil eni. Ka en visokon, out vasi memer en tilep. ¹⁴Navong meteiai kan out memes, ales tilep mai vi tounah tai koa mahinhin ka mukut, mul en atan ka tounah vasi. Ka navong arokoli, merangle. ¹⁵Navong me-Isrel keil alesi, alei rasi ka amul avis ris keil en selusien one avit, “?Manna?” koa aneite teni vi “?Asa keinek?”

Mosis viteni min keil vit, “Koanik anien koa Iahova sani min kami mivani.” ¹⁶Iahova meng kat kami keke kami vasi mihesien mari kap helu ven meatin tetai. Mihelahi hevinvin en asa koa teim onami akilea avaani en avong vatas.”

¹⁷Me-Isrel keil amumoni suval kei viteni: koan en keil alahi houlu, ka keil en koa alahi havivi enges. ¹⁸Navong avuli kap teni, koakeil alahi houlu alesi vinvin en teim one, ka koakeil alahi havivi enges, keil emun alesi vinvin en teim one. Keil vasi alahi vinvin en keil. ¹⁹Mosis viteni min keil vit, “Tovuol en kami helingi hetokol visuvong.” ²⁰Ka keil koa arlong kattei Mosis ka avit avaling tei vales vatokol visokon. Ka en visokon enek, manna enek, oul keil akikistal ien ka vite vo. Navong Mosis lesi, vuroh kat keil. ²¹En visokon vasi, meatin vasi keil uva alahi vinvin enges ven teim se. Ka navong meteiai sakin out mai mutin, asa koa mules en atan mukurle.

²²En avong ahetai (6) ten wik, keil alahlah manna vinvin ten avong elu, kap ehat onen meatin tetai. Hetetamen keil ten vatiamal keil umai ales Mosis ka avit usili mini. ²³Kei viteni min keil vit, “Ahi meng kati keke visuvong hehi avong votut tasehien, vi **Sabat** onen.^x Sakini kosa, asa koa mivit mivani, kei mihetani vuo mihekukoni en oai usil rendemien onami. Ka hatte koa hehi teisao, mihelang revu heles hehi ten visuvong.” ²⁴Suval koa Mosis meng kat keil eni, keil aling revu koa teisao rokol avong out mulan ka kei rotisatei, oul keil arkistaltei ien. ²⁵Mosis vit,

^u 16:4 Sion 6:31 ^v 16:15 1Kor 10:3 ^w 16:18 2Kor 8:15 ^x 16:23 Eks 20:8-11

“Kosa, mihean koanik ven kosa vi Sabat onen Ahi, avong votut tasehien. Mihervotin etai anien hae en out roro ien. ²⁶Avong ahetai en wik miheha mihelah anien ami, ka en avong oulu (7) koa vi Sabat, mihervotintei.”

²⁷Avaseini Mosis viteni mukonek, en avong oulu ten wik, meatin keil koan uva avalahlah anien ka arvotintei. ²⁸Sakini Iahova viteni min Mosis vit, “?Kami miheles mihesesein mengkatien keil onak hetokol avong sa? ²⁹!Milesi! Inau, Iahova, nasan avong tai tasehien min kami. Ven koanik, en avong koa vi ahetai (6) ten wik vasi keil, nisan anien min kami hevinvin ten avong helu. Ka en avong oulu (7) ten wik, meatin vasi keil itos en out koa keil amul ien, meatin hetovuol houal ran teim onen.” ³⁰Sakini, meatin keil armumtei en avong oulu. ³¹Me-Isrel keil avise anien enek en ‘manna.’ Kei suval titi utiai koa muoh, ka akani kas suval kek koa hani mul ien.

17 ¹Me-Isrel keil vasi amemea ran out volvol ten out Saen, umai en out tai. Evus, uva en out sav, musil selusien onen Iahova. Amumon votevav one en out tai koa avise en Revidim, ka oai tovuol en out enek koa avamuni. ²Keil aselus kutut kat Mosis avit, “!San oai min komai mevamuni!”

Ka Mosis vit, “?Vensa misel kutut kat nau? ?Vensa mivit mivasak vis Iahova keke hetie lat keihoen min kami lises?”

³Ka meatin keil, maroro kat keil houlu ka amules aselus kutut kati ka avit, “?Vensa kokulat komai ran out Isip? ?Titali keil onomai ka buluk ka sipsip keil emun tive memes, kovit kovou vini komai en maroro?”

⁴Sakini Mosis vis keih min Iahova vit, “?Numon sa min meatin keil ekek? Vesosal avov nau.”

⁵Iahova viteni min Mosis vit, “Kikur hetetamen tei keil onen me-Isrel keil, kilah ruain keil mihelamu en meatin sav keil. Kikur kat eisal onom koa komuas Oaisal Nael eni. ⁶Nilomal vesosal ven mari ahat tai en Vatihou Senae. En out enek, kuas ahat enek ka oai hekistal houe rani ka meatin keil imuni suk.” Sakini, Mosis mumoni mukonek en meten hetetamen onen me-Isrel keil.

⁷En out enek aling isen ‘Meribah’ koa aneite teni vi ‘selkututien’ veni aselus kutut kat Mosis. Ka aling isen tamun vi ‘Massah’ koa aneite teni vi ‘sakvisien’ veni asak vis Iahova navong avisi avit, “?Iahova mul ven ir vuoromultei?”

Ahi sakin me-Isrel keil avou lin me-Amelek keil

Eksodas 17:8-13

⁸Navong me-Isrel keil amul en out Revidim, me-Amelek keil umai ka avit avahu vatal keil. ⁹Mosis viteni min Sosua vit, “Kitie lat tei meatin keil miheha mihouas me-Amelek keil. Visuvong, out helan, inau nikur eisal onak koa Ahi viteni keke makuri, ka nihatimal vina nesa en hou ekek.”

¹⁰Sakini Sosua mumon tounah suval koa Mosis viteni mini, mulamun meatin onen keil uva avuhu ral min me-Amelek keil. Ka Mosis kur **Eron** ka Hur, telvina en hou nesa. ¹¹Mosis san hen vina nesa, ka navong hen mul nesa me-Isrel keil amulin me-Amelek keil. Ka navong hen keilu mita ris netan, me-Amelek amuli keil esuk. ¹²Navong hen Mosis maimai, Eron keilu Hur luvous ahat tai mai mini vatondan ien. Ka keilu lumulomal en usiven keilu, lusuv kat hen Mosis rokol avong meteiai munu. ¹³En sakien enek, Sosua ka meatin keil onen amu lin me-Amelek keil.

Mosis rie lat meatin keil avakatauni

Eksodas 18:1,5-11,13-27

18 ¹Avu tisa onen **Mosis**, kei vi **pris** onen me-Mid keil ka isen Setro. Kei raengon longlongien usil tounah vasi koa Ahi mumoni min me-Isrel keil en hen Mosis navong lah lat keil ran out **Isip**.

⁵Sakini Setro mul mai ven keil en out volvol, en out koa amumon votevav one vesesal en Vatihou Senae koa vi out votut onen Ahi. Kei mul mai ka kur ahin onen Mosis ral min natnali keilu. ⁶Kei san selusien va min Mosis keke telmul telmai. ⁷Sakini Mosis mea ka va visu mini. Navong lesi, va netan mini en sakien ten houhouen ka mea kav kati. Telvis keitel keke telro mukave. Evus, telva en eim tavolin omon Mosis. ⁸Navong va neim, Mosis vit vasin tounah keil koa Iahova mumoni min asuv houlu ten out Isip ral min meatin onen keil keke kilea valah lat me-Isrel keil ran hen me-Isip keil. Kei vit usili mun mini mahien keil koa meatin keil akuri en sise ka mukave Iahova rali lat keil rani. ⁹Navong Setro long tounah keil enek, kei si houlu mok ka vit, ¹⁰“!Nasan masmasien min Iahova koa rali latuk ran hen asuv houlu ten out Isip ka meatin onen keil! !Nasan masmasien min Iahova koa rali lat meatin keil onen koa avi slev onen me-Isip keil ran mahien one! ¹¹Kosa nakur anatin keke Iahova, kei houlu lohlin ahi teisav vasi keil, veni mumon tounah enek vasakin me-Isrel keil avamaluv ran hen me-Isip keil navong amules veah alei heisav en keil.”

¹³Out mulan eni, Mosis va mumon kot ven titi rea keil onen me-Isrel keil. Ka visokon va varei rokol vongien, mul rondan ka mul sak revi titi rea keil ka me-Isrel keil amulomal rahiti. ¹⁴Navong Setro les tounah vasi koa Mosis mumoni, visi vit, “?Komul komumon sa en meatin keil? ?Vensa komul korondan keik sasom enges, ka meatin keil amul umai amulomal avahisuk ven rendemien onom en visokon va rokol vongien?”

¹⁵Mosis vit kesi mini vit, “Numon tounah somok keil enek ven meatin keil amul umai venau, e vati availea rendemien onen Ahi en moulien one. ¹⁶Navong meatin elu luvae, lumai venau. Ka inau, naviten koa kave mal. Evus, navit kilea selkatien ka mengkatien onen Ahi min keilu.”

¹⁷Evus Setro viteni mini vit, “Kormumonteï vama keinek. ¹⁸Keik komum vinik ka kosakin meatin keil emun akur mahien navong arosin rendemien onom taveah. Umen enek meas ramat keke keik sasom kovakuri. ¹⁹Kosak, masan more selkatien tai minuk vasakin Ahi heto hetal minuk. Mal enges keke keik kilong usil titi rea keil onen meatin keil ka kihatak en meten Ahi en usite one. ²⁰Mal keke kihisein keil en selkatien keil ka en mengkatien keil onen Ahi ka kihit kilea min keil sakien keil tetahos ka asa koa keil umoni. ²¹Ka hetahos imok keke kitie lati mun tei meatin keil koa kolesi avinvin avakataunuk, ka kiling keil ihi metai avalosil kat vangi meatin keil: vangi meatin koa halualim (10) amul ien; vangi meatin koa hanumau elu ka halualim mun (50) amul ien; vangi meatin koa handred tai (100) amul ien; ka vangi meatin koa taosen tai (1000) amul ien. Koakeil enek ihi vati meatin koa avouhou min Ahi, desien onen meatin sav keil amul en keil, ka asakras avakur mani en sise ten luvosien. ²²Kiling koakeil enek ilei revi usite onen meatin keil. Lises keil akilea avasak revi titi rea koa maes. Ka tounah koa keih ramat, ikuri hemai venuk. Hemukonek, keil ikulat umen koa meas ranuk, ka hesakini hemaes minuk. ²³Munak kumon sakien koanek, suval koa Ahi mul meng kati minuk, kirmum vinikteï. Ka hesakin meatin keil vasi enek ilonge hetahos, ka iha ris teim en tomat.”

²⁴Mosis long kat selkatien onen Setro. ²⁵Sakini rie lat meatin keil koa avinvin ven umen koanek ka ling keil avi metai alosil kat vangi meatin keil: vangi meatin koa halualim (10) amul ien; vangi meatin koa hanumau elu ka halualim mun (50) amul ien; vangi meatin koa handred tai (100) amul ien; ka vangi meatin koa taosen tai (1000) amul ien. ²⁶Keil alei revi usite onen meatin keil. Lises keil asak revi titi rea koa maes. Ka tounah koa keih ramat enges, akuri mai ven Mosis.

²⁷Evus, Setro vit vaha ris teim sen. Sakini Mosis viten ‘more’ mini, ka Setro va ris en out kati onen.

Ahi selus min me-Isrel keil en Vatihou Senae

Eksodas 19:1-8,16-20

19 ¹⁻²Me-Isrel keil amemea ran out Revidim ka amual taveah neli. Ka en avati etel kati katau en avong koa amemea ran out **Isip**, me-Isrel keil umai en out volvol vesesal en tavoite ten Vatihou **Senae**. Ka amumon votevav keil one en out enek. ³Ka **Mosis** vina en vatihou vaselus min Ahi.

Iahova mul en hou ka vise vit, “Mosis, kihita kihiteni hemukok min me-Isrel keil kihit: ⁴‘Kami miles asa keke inau, Iahova, namumoni min me-Isip keil. Ka milesi mukave nakur kami mimai mirokol inau ekok en keihoen ka envatien suval veivakum kur titan en apouen. ⁵Sakini kosa, munak mihelong kat rek ka mihousil kat mengkatien keil onak, mihehi

meatin keil kati onak. Anatin keke tounah vasi en out netan vi onak, ka kami suk, envatien onak hel en kami helohlin meatin sav keil ten out netan.^y ⁶Kami mihehi vangi meatin kati onak koa hehi votut ka miheha netan minau suval vangi **pris** keil koa hiasuvien onak hel en moulien onami.^z

⁷Navong Iahova selus mini evus, Mosis mita ris netan ka vise ruain meatin keil. Tounah vasi koa Iahova viteni mini, kei vit meseini min keil. ⁸Navong meatin keil alonge, avit, “Tahos, mehoumon tounah vasi keil koa Iahova viteni.” Evus, Mosis vina ris, vit mesein selusien one min Ahi.

¹⁶Evus, en avong etel, en visokon teni, voulul muroh ka ahil vil. Mari mahmah tai kistal ka mutaluh koe vatihou nesa. Evus, mari amaru tai musel keih. Tounah keil ekek sakin meatin vasi keil amaleilei ka ametau houlu en out koa amumon tavolin keil ome eni.^a ¹⁷Mosis mulamun keil amea ran out amumon votevav ome ien, ka uva avahisu min Ahi. Keil vasi uva ka avati keil en tave hou. ¹⁸Alesi keke Iahova mita en Vatihou Senae suval ahang ka mul rupas mutaluh koe usite vasi keil teni. Out kulul keih ka rupas vina nesa suval vane. ¹⁹Verien ten amaru mul musel keih vis keih imok, mul mita vesesal ven keil. Mosis selus min Ahi, ka Ahi vit kesi en voulul. ²⁰Iahova mita en hoite ten Vatihou Senae, ka vise Mosis vahina vahisu mini en out enek. Sakini, Mosis veou vina.

Ahi san mengkatien halualim (10) min me-Isrel keil

Eksodas 20:1-21

20 ¹Evus, Ahi selus min meatin vasi keil en selusien keil ekek: ²“Inau navi Iahova, Ahi onami, koa nalah lat kami ran out **Isip**, out koa kami mivi slev keil enges ien.

³Minahatei netan min ahi sav keil, miheha netan min inau nges.

⁴Minoumontei nana koa nakur niniven tounah keil amul nesa en teilang, vuo amul netan en atan, vuo en huinev ten atas.^b

⁵Minamalinglingtei ka minahatei netan min etai nana, veni inau navi Iahova, Ahi onami, ka ek rovattei kami mivousil ahi savsav keil. Koakeil aseseinou, nisan mahien heat keil, titae keil, havine keil ka hehita hetokol titae keil one mun.^c ⁶Ka koakeil e vat nau ka amusil kat mengkatien keil onak, nitie more envatien onak min keil ka min vatiamal one lises ka lisenges.

^y **19:5** Dut 4:20; 7:6; 14:2; 26:18; Tae 2:14 ^z **19:6** 1Pit 2:9; Rev 1:6; 5:10

^a **19:16** Dut 4:11-12; Rev 4:5 ^b **20:4** Eks 34:17; Lev 19:4; 26:1; Dut 4:15-18; 27:15

^c **20:5** Eks 34:6-7; Nam 14:18; Dut 7:9-10

- 7 Minaselus entei en isok natal rendemien tisa vuo heisav enges veni inau navi Iahova, Ahi onami, ka nisan mahien min meatin koa kur heisav en isok.^d
- 8 Mihehuli kat avong ten **Sabat** ka mihehouhou eni veni kei vi votut.^e
- 9 Avong onami heite ahetai (6) keke mihoumon umen onami keil eni.^f
- 10 Ka avong koa oulu (7) vi Sabat, avong koa miheling lati hehi onak, Iahova, Ahi onami. En avong enek, kami, titami, slev onami, buluk ka sipsip esomi, ka meatin keil ten out sav emun koa umai aro ral min kami, kami vasi mihermumtei. 11 En avong ahetai (6), inau Iahova namumon teilang, out netan ka atas, ka namumon tounah vasi keil koa amul en keitel. Ka en avong koa oulu (7), namuseh. Ven tounah enek, inau Iahova narokol kat avong ten Sabat ka naling lati vi votut.^g
- 12 Mihehouhou min tata ka mama onami keil, hesakini moulien onami hetaveah en atan koa nisani min kami.^h
- 13 Minouastei meatin namat.ⁱ
- 14 Minakurtei ahin vuo meatin onen hanu sav.^j
- 15 Minahenantei tounah onen meatin sav.^k
- 16 Minoumuntei luvosien naha kat isen meatin sav.^l
- 17 Envatien onami nalentei eim mon hanu sav, vuo ahin onen, vuo slev onen, vuo buluk ka sipsip esen, vuo dongki esen, vuo tounah sav keil onen.”^m

18 Navong meatin keil araengon voulul ka amaru koa musel keih, ka ales ahil vil ka rupas mul en vatihou, keil amaleilei en metauen ka amulomales soutin.ⁿ 19 Keil aviteni min **Mosis** avit, “Munak keik kos kiselus min komai, mihetaengonuk. Ka munak Ahi heselus eris min komai, mihematmat varel.”

20 Mosis vit risi min keil vit, “!Minametautei! Ahi mita netan enges keke voumon kami mivailea keihoen onen, hesakini, mihelong kati lises, ka mihermumuntei mun tisaen keil.” 21 Ka meatin keil amulomales soutin, ka Mosis enges mual va vesesal en out koa Ahi mul ien, en mari mahmah koa malikelik.

Ahi san mengkatien sav keil min me-Isrel keil

Eksodas 21:12-17; 22:16-27; 23:1-2

21 *En vatihou nesa, Ahi selus min Mosis ka viteni mini mengkatien tei mun keil keke vahit meseini min meatin keil.*

^d 20:7 Lev 19:12 ^e 20:8 Eks 16:23-30; 31:12-14 ^f 20:9 Eks 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Lev 23:3 ^g 20:11 Sen 2:1-3; Eks 31:17 ^h 20:12 Dut 27:16; Mat 15:4; 19:19; Mak 7:10; 10:19; Luk 18:20; Efes 6:2,3 ⁱ 20:13 Sen 9:6; Lev 24:17; Mat 5:21; 19:18; Mak 10:19; Luk 18:20; Rom 13:9; Tiem 2:11 ^j 20:14 Lev 20:10; Mat 5:27; 19:18; Mak 10:19; Luk 18:20; Rom 13:9; Tiem 2:11 ^k 20:15 Lev 19:11; Mat 19:18; Mak 10:19; Luk 18:20; Rom 13:9 ^l 20:16 Eks 23:1; Mat 19:18; Mak 10:19; Luk 18:20 ^m 20:17 Rom 7:7; 13:9 ⁿ 20:18 Hib 12:18-19

¹²Iahova viteni min Mosis vit,

“Meatin koa houas hanu sav hemat, kei mun uasi hemat.^o ¹³Ka munak kei romundemtei voumoni ka inau namaen tounah enek kur out esuk, kei kilea valohosai vaha en out tai koa inau nitie min kami. Ka en out enek, kei kilea heto hetahosis.^p ¹⁴Ka munak meatin tai tin tisa kat meatin sav tai ka mumon rendemien suai tai onen vit vouasi vamat, ka muasi mat; meatin koa vuhu enek, kei mun uasi hemat. Avaseini meatin enek helohosai heha heto kus en ahor ten sanien onak.

¹⁵Meatin koa houas tata onen vuo mama onen, kei mun uasi hemat.

¹⁶Meatin koa hehenan meatin sav keke hemai hehi slev onen vuo keke hanu sav tai hehul lati rani, meatin enek uasi hemat.^q

¹⁷Meatin koa hesili tata vuo mama onen, kei uasi hemat.^r

22 Munak atouli tai mul koa reingeingen meatin veah ka meatin tovuol vating koe vahi onen, ka munak meatin tai run luvosi ka matil ral mini, kei hehul tata onen veni ka hekuri hehi onen ka hetetalihe suk hetali.^s ¹⁷Ka munak tata onen heseseini keke meatin enek vakuri, meatin enek hehul tata enek en **mani** koa hevinvin en mani koa avahul atouli koa reingeingen meatin veah eni.

¹⁸Isan matien min ahin koa hel houmon eimas.^t

¹⁹Isan matien min meatin koa hesak tisa en buluk ka sipsip hesuval meatin koa sak tisa en ahin.^u

²⁰Isan matien min meatin koa hesan sanien votut heha min ahi sav tai. Keil isan sanien votut minau nges, Iahova.^v

²¹Minapuruntei vuo minakarentei meatin koa rovitei horetan. Mihendem kati keke mulamu, kami mun mirvitei horetan en out **Isip**.^w

²²Minapuruntei vatina vuo timaru keil. ²³Ka munak misak purun keil, inau, Iahova, nilong tangien keil one ka nimai nikataun keil. ²⁴Nivuroh kat kami ka nuas kami mihematmat en rea keil. Nisakin ahin onami keil ihi vatina ka titiali onami keil ihi timaru.

²⁵Munak mimaen livre tai hekur hati mani ranuk, minoumontei nasuval meatin keil ten bangk, minahistei nasa kesi min kami natal titan.^x ²⁶Munak meatin kur tounah tai ran kami ka mihuli kat eisin omon hetokol avong koa hemai ris hehul lati; minahuli kattei eisin omon natokol meteiai nanu.^y ²⁷Mihesa kekerati mini veni mireingeingeni keke eisin koa netinek keke kei kav koe

^o 21:12 Lev 24:17 ^p 21:13 Nam 35:10-34; Dut 19:1-13; Sos 20:1-9 ^q 21:16 Dut 24:7

^r 21:17 Lev 20:9; Mat 15:4; Mak 7:10 ^s 22:16 Dut 22:28-29 ^t 22:18 Dut 18:10,11

^u 22:19 Lev 18:23; 20:15-16; Dut 27:21 ^v 22:20 Dut 17:2-7 ^w 22:21 Eks 23:9;

Lev 19:33-34; Dut 24:17-18; 27:19 ^x 22:25 Lev 25:35-38; Dut 15:7-11; 23:19-20

^y 22:26 Dut 24:10-13

aven eni valikat anni. ?Asa suk keke kei hematil eni? Ka navong tangien onen hemai hetokol inau, nilonge ka nikatauni veni inau, nakur enmahisien en vati meatin keil koa mukonek.

23 Minoumontei selusien taluvosien naka vasi out. Ka minakatauntei meatin koa vit vasan selusien taluvosien vakat meatin sav.^z
²Minousiltei sakien onen meatin sav keil navong asak kalkali vuo navong aviles anatinien mai vi luvosien en avong ten kot.”

**Ahi mumon hatkatien takeih ral min me-Isrel keil
 ka keil avit ilong kati
 Eksodas 24:3-8,12-18**

24 ³Navong Iahova selus mini evus, **Mosis** mita ris ven meatin keil ka vit meseini min keil mengkatien ka selkatien vasi keil enek. Ka navong alonge, keil vasi aviteni avit, “Mehoumon tounah vasi keil Iahova viteni.” ⁴Mosis mutis kat mengkatien vasi keil onen Ahi va en Tus ten Hatkatien Takeih onen Ahi. Out mulan, en visokon semau, kei kur ahat keil ka mumon avet tai ten sanien en tave Vatihou Senae. Evus, kei vati lat mari ahat teindan elu (12) amulomal keke ihi metai keil ten hatkatien takeih koa mari vatiamal teindan elu (12) onen me-Isrel keil amumoni ral min Iahova. ⁵Evus, sila meatin hau keil koa uva amuas buluk ka sipsip koa, ka amunit lin keil en ahor ten sanien vaha min Iahova. Evus, akur buluk ka sipsip koa mun, ka amumon sanien keil ten lahruaian eni.^a ⁶Mosis sien lelat ran buluk ka sipsip keil enek, ka hatte tai va en pesin keil, ka hatte tamun, kukuvin eni va kat vali ahor ten sanien. ⁷Evus, kur ‘Tus ten **Hatkatien Takeih**’ koa mengkatien keil onen Ahi amul ien, ka mul vuli en meten meatin keil avalonge. Vuli vus, keil avit, “Mengkatien keil vasi onen Iahova, mihelong kati, ka mihousil kat selusien vasi keil onen.”

⁸Navong aviteni mukok, Mosis kur ara koa mul en pesin keil ka kukuvin eni va en meatin keil vit, “Koanik vi ara koa san keihoen min hatkatien takeih koa Ahi mumoni ral min kami en avong koa miviten selusien keil ekek.”^b

¹²Evus, Ahi viteni min Mosis vit, “Ama nesa minau en vatihou enek. Ka navong kito keie, nisan ahat elu minuk koa namutis mengkatien keil eni koa vahi selkatien onen meatin keil.” ¹³Sakini Mosis kur meatin tai takataunien onen, isen Sosua, rusak mesein keilu keke luvahina en

^z 23:1 Eks 20:16; Lev 19:11-12; Dut 5:20 ^a 24:5 Sanien koa amunit lini amumoni ven Ahi enges. Ka sanien ten lahruaian ariti lini va min pris keil ka meatin sav keil hesuval amul akanian ral min Ahi. ^b 24:8 Mat 26:28; Mak 14:24; Luk 22:20; 1Kor 11:25; Hib 9:19-20; 10:29

vatihou onen Ahi. ¹⁴Mosis viteni min metai keil vit, “Kami miheto ekok hetokol avong melhemai ris. **Eron** keilu Hur luheles hetal kami, ka meatin etai koa en vati vama en selkututien onen en kot kilea vaha ven keilu.”

¹⁵Evus, Mosis vina en Vatihou Senae ka mahmah mutaluh koe. ¹⁶⁻¹⁷Muohien onen Iahova mita netan en hoi hou nesa. Kei vilahil houlu ka me-Isrel keil amul netan alesi suval ahang rekau en vatihou nesa. Mahmah mutaluh koe vatihou enek avong ahetai (6). Ka en avong koa oulu (7), ren Ahi kistal en mahmah vise Mosis vahina veni. ¹⁸Sakini Mosis vina nesa en vatihou, va neim en mahmah enek. Mules en out enek avong hanumau elu (40).^c

Ahi meng kat Mosis houmon Eim Tavolin onen

Eksodas 25:1-2,8-22; 28:1-3

25 ¹Iahova viteni min **Mosis** vit, ²“Kihiteni min me-Isrel keil avoumon etai sanien vama venau hekataun umen ten Eim Tavolin onak. Kimaen tounah vasis koa meatin keil e vati avasani minau.

⁸“Meatin keil umon etai mok eim tavolin koa hehi out koa inau nakilea nihita nito hetal min keil eni. ⁹Umon eim tavolin enek ka tounah vasi keil koa hel neim housil asa koa nitie lati minuk. ¹⁰Umon etai bokis en vati akasia hemarite hemukok: eitu koa taveah teni sentamita hehi handred tai ka halualim (110 cm), eitu koa tamurei teni sentamita hehi hanumau elu ka ehat mun (44 cm), ka usite keil koa hehina nesa sentamita hehi hanumau elu ka ehat mun (44 cm). ¹¹Itemal kati neim ka hae en gol, ka imosan eni en rel koa vi gol hekarahiti. ¹²Umon out tatetalien hehat en gol ka isar kati en alen ehat teni: out tatetalien elu hel en usite tai, ka elu hel en usite sav. ¹³Umon ai elu en vati akasia koa avahousi eni, itemal kat keilu en gol, ¹⁴ka ilingi luhekirisil en out tatetalien keil en usite keilu ten **bokis|Bokis ten Hatkatien Takeih onen Ahi** koanik. ¹⁵Ai tahohoi enek heles en out tatetalien ka irkulattei mun. ¹⁶Hevus, ahah keilu koa namutis mengkatien keil mul ien koa nisani minuk, kiling keilu heha en bokis enek.

¹⁷“Umon hoite en gol, ka taveah teni sentamita hehi handred tai ka halualim mun (110 cm) ka tamurei teni sentamita hehi hanumau elu ka ehat emun (44 cm). ¹⁸Umon angelo helu koa apoueau houlu koa avise en ‘sereb’ ka itemal kat keilu en gol koa amuti mai mahinhin enges. ¹⁹Umon keilu leheapil hetal min hoi bokis, tai hetondan en usite tai teni ka tamun en usite sav. ²⁰Sereb keilu enek luheleles keilu en usite keilu ten hoi bokis ka lehetelan apoueau heav koe hoi bokis enek. ²¹Ahah keilu koa namutis

^c 24:18 Dut 9:9

ien, iling keilu luheha ien ka kipoh koe revi. ²²En out enek, luhu en sereb keilu koa luhetondan en hoi bokis koanik, inau nitondan ka nihisu minuk ka nisan mengkatien vasi keil onak minuk koa keik kihitehiteni min me-Isrel keil.”^{d e}

Ahi viteni min Mosis keke houmon avet tai taling tounah ien, out ten amunit senta ien, ka out koa avaling kandel vahi oulu (7) val ien. Ka viteni mun min Mosis keke houmon eim tavolin koa vi votut, rum elu hel neim, ileh kotehei en kaliko, ka vieh tai hekarahit eim tavolin enek. Evus, viteni mun mini vit umon avet en brons koa akilea avanit buluk ka sipsip ten sanien votut vaha min Ahi hetal min mari pesin tai takas ahe ien.

28 ¹Iahova viteni mun min Mosis vit, “Kihise tumali **Eron** ka natnali keil telhemai: Natab, Apihu, Eliesar, ka Itamar. Kilei kan keil ran me-Isrel sav keil keke keil umon umen onak isuval **pris** keil. ²Kumon eisin omon Eron koa tahos imok, hevinvin ven umen onen pris tai koa hesakin meatin keil ihouhou mini. ³Ka kihise ruain koakeil koa nasan meteisau ten tatitilien min keil, imai itili eisin omon. Hevus, kiling hem en Eron hetie lati keke hekur umen onak hesuval pris tai onak.”

Me-Isrel keil arali koteh hatkatien takeih one ral min Ahi ka uva netan min nana tai

Eksodas 32:7-16,19-23,30-35

32 *Navong Ahi mul selus veah min Mosis, meatin keil amundemi Mosis mat en vatihou nesa veni romaitei mun. Sakini, akeih kat Eron keke houmon nana tai keke avaha netan mini. Sakini kur gol one ka mumon nana tai ven keil koa kur niniven buluk. Navong alesì, asan sanien votut keil mini ka uvol veni asi keil. Avisohiso avit, “!Koanik ahi koa kur ir ran out Isip!”*

⁷Navong meatin keil amumoni mukonek, Iahova viteni min **Mosis** vit, “Kikalah kihita netan veni meatin onom keil koa kolah lat keil ran out **Isip** asak kalkali ka umai atisaso. ⁸Keil akalah amemea tuai ran sise koa navit kati keke avousili. Amumon buluk tai en gol ka amul uva netan mini ka amul amuas buluk ka sipsip keil ka amuniti vi sanien va mini. Keil amul aviteni keke nana enek vi ahi one koa mulamun keil amea ran out Isip. ⁹Nakilea keke keil avi vatkeih. ¹⁰Navuroh kat keil ka, kosa, nu rasilin keil varei. Konoumontei konahit kovahiles rendemien onak, numon asa koa ek vati. Hevus, numon keik ka vatiamal onom imai ihi mari vangì meatin tai.”

¹¹Ka Mosis peah Iahova, Ahi onen, keih imok vit, “Iahova, komulamun keil en tounah houlu tuai. ?Vensa kovuroh kat meatin onom keil koa

^d 25:22 Isen tamun ten hoi bokis vi ‘out tatie lat enmahisien eni.’ ^e 25:22 Hib 9:5

kolah lat keil ran out Isip en mari keihoen onom? ¹²?Vensa me-Isip keil ihiteni ihit keik kolah lat meatin onom keil ran out Isip keke kokilea kovalamun keil avahina en vatihou keil ka kovou lin keil?^f Konavuroh kattei li keil, kihiles rendemien onom eli. Iahova, konasantei li mahien koanek min meatin onom keil. ¹³Kindem kat meatin toumien onom keil: **Ebrahim, Aesak ka Siekob|Isrel**. Kindem kat hatkatien takeih koa komumoni ral min keitel. Kovit titaeatel hehi houlu vis hehi houlu mok hesuval hitu keil ten teilang. Kovat kati min keitel keke kisan atan hehi onen koakeil ikistal en vatiamal oneatel lises ka lisenges.” ¹⁴Sakini, Iahova viles ris rendemien onen, ka rosantei mahien vaha min meatin keil onen suval koa kei viteni.

¹⁵⁻¹⁶Evus, Mosis suvul eris vita netan en vatihou. Mul vous ahat elu koa Ahi keinges ra lati ran mari ahat tai ka mahinhin. En ahat elu enek, Ahi mutis mengkatien onen mul vasi usite keilu.

¹⁹Navong Mosis mul mai vesesal ven keil, les buluk keke keil amul uvol rahiti. Navong lesi, tin katiat vis katiat. Ka en out enek, en tave vatihou, kei kopahas ahat keilu koa vousi mita. ²⁰Kei mita kulat buluk koa keil amumoni ka soni va en ahang mukurle. Evus, muti lini mai vi vulimeas, ka so rasilini va en oai. Mumoni evus, sakini me-Isrel keil vasi umai amuni.

²¹Kei viles, les **Eron** ka viteni mini vit, “?Meatin keilek amumon sa enuk keke sakini keik komumon keil umot en mari tisaen ekek?”

²²Eron vit risi mini vit, “Mosis eli, konavuroh kattei nau li. Keik kokilea keke meatin keil ekek, lises envatien one mul en sakien tisa keil. ²³Keil aviteni minau avit, ‘Komai mereingeingen asa koa kula Mosis koa lah lat komai ran out Isip. Sakini, kumon ahi tai koa kilea valamun komai.’ ”

³⁰Out mulan, Mosis mulomal en meten meatin keil ka viteni min keil vit, “!Kami mimumon mari tisaen tai! Ka kosa, mahina ris en vatihou nesa mahisu min Iahova. Vahera nakilea mapeah enmahisien onen keke naleletei natisa en kami ven tisaen onami.” ³¹Sakini, Mosis vina ris ven Iahova ka viteni mini vit, “!Aue li! Meatin keil ekek amumon mari tisaen tai li. Amumon ahi tai en gol ka uva netan mini. ³²Napeahik, kumon methos onom eli min keil. Ka munak em rovattei, kisulin varei isok emun ran Tus ten Moulien onom koa komutis kat isen meatin onom keil amul ien.”^g

³³Iahova vit risi mini vit, “Koakeil koa amumon tisaen va kat inau, keil enges nisulin ise ran Tus ten Moulien onak. ³⁴Kiha kilamun meatin keil

^f 32:12 Nam 14:13-19 ^g 32:32 Sam 69:28; Rev 3:5

miheha en out koa naviteni tuai minuk. Kindem kati keke angelo onak helamun kami miheha. Ka kilea emun keke avong mul mai keke nisan mahien min meatin keil ekek ven tisaen one.”³⁵ Sakini Iahova san mari mesaien tai va kat meatin keil ven buluk koa asakin Eron mumoni.

Ahi san ris mengkatien halualim onen min me-Isrel keil

Eksodas 34:1-2,4-10,28-35

34 ¹Iahova viteni min **Mosis** vit, “Kumon ahat elu hesuval koa namumoni mulamu, ka inau nitis ris selusien keil koa namutisi mul en ahat keilu mulamu, koa keik kokopahas keilu. ²Kisak mesein tounah keil, ka visuvong, en visokon, kima nesa en Vatihou **Senae**. En out enek, kilomal en metok.”

⁴Sakini, Mosis ra lat ris ahat elu mun koa mahinhin tatisien. Out mulan, vus keilu vina nesa en Vatihou Senae, suval koa Ahi meng kati. ⁵Evus, Iahova mita netan en mahmah tai ka mulomal vesesal ven Mosis ka vothot en isen votut vit, “Inau Iahova.” ⁶Evus, Iahova ka pas Mosis ka vitehiteni vit,

“Inau navi Iahova, kei koa NAVI.^{h i}

Ahi tai koa enmahisien ka more envatien mul ien.

Ahi tai koa tin taveah ka tinahos mul ien.

Ahi tai koa mum vasin hatkatien keil onen.

⁷Anatin, nihuli kat hatkatien onak hetal min meatin keil ka titae keil heha vio ... keite teni hetovuol.

Koakeil asak kalkali, arali koteh mengkatien keil onak, ka amumon tisaen keil,

inau nakilea nitie envatien onak min keil ka numon methos en keil.

Ka mukos, nisan mahien min keil enek ven tisaen keil amumoni,

ka mahien teni heat keil eris, hetal min titae keil one emun hetokol havine keil.”

⁸Hatte tas, Mosis vita netan mini ka malingling, nan rokol atan ⁹ka viteni mini vit, “Iahova, munak kolele tahos enau, napeahik kusil komai. Anatin keke meatin keil ekek, vate keih ramat, ka kisan methos onom eli min komai ka konaleletei natisa mun ven sakkalkalien keil onomai. Kikur vilei komai li mehemai mehehi meatin keil onom.”

¹⁰Iahova vit risi min Mosis vit, “Kosa, numon **hatkatien takeih** tai hetal min me-Isrel keil. En mete, numon marmari tounah keil heteisav en asa koa mul kistal en kantri sav keil. Meatin vasi keil en out netan iles

^h 34:6 ‘Inau NAVI’ (Eks 3:14) vi eis kati onen Ahi. Ka ven houhouen one, meatin keil avise Ahi en ‘Iahova’ koa aneite teni vi Asuv. ⁱ 34:6 Eks 20:5-6; Nam 14:18; Dut 5:9-10; 7:9-10

marmari tounah keil koa inau, Iahova, nakilea moumoni. Keil itimanin ven numon sakien keil ikistal en kami koa hemarite vis hemarite mok.”

²⁸Mosis ro en out enek ral min Iahova avong hanumau elu (40). Ka meneai ka vongien, rokianantei ka romun etai tounah. Mul rei selusien ten hatkatien onen Ahi en ahat elu, koanek Mengkatien Halualim.

²⁹Navong Mosis muris mita netan en Vatihou Senae, vus Mengkatien Halualim ral mini. Navong mita ven meatin keil, kei reingeingeni keke nan vihil veni kei selus ral min Iahova.^j ³⁰Ka navong **Eron** ka meatin sav keil alesu mukok, ametau ka arvatei vesesal veni. ³¹Ka navong Mosis vise ruain meatin keil, Eron ral min metai keil ten vatiamal keil umai veni, ka Mosis selus min keil. ³²Navong selus min keil evus, me-Isrel vasi keil emun umai vesesal veni, ka Mosis sani min keil mengkatien keil koa Ahi sani mini en Vatihou Senae. ³³Navong Mosis selus evus, kav koe veinan en kaliko koa kei kilea valei retal eni. ³⁴Ka en avong vasi koa Mosis vaha en Eim Tahisuen keke vaselus vatal min Iahova, kei kulat kaliko enek. Ka navong kistal eris, mai vitehiten tounah keil koa Ahi meng kati mini vahiteni min meatin keil. ³⁵Navong meatin keil umai alesu, alesu keke veinan vihil. Selus evus, ling ris kaliko kav koe veinan rokol avong sav koa heha ris heselus hetal min Iahova.

Ahi mita ro ral min me-Isrel keil

Eksodas 40:17-38

40 *Hevus, Mosis vis meatin keil ilah sanien keil one heha min Ahi keke avoumon Eim Tavolin eni ral min tounah keil teni ka eisin omon pris keil emun. Me-Isrel keil alah tounah houlu vis houlu mok mai veni. Evus, Ahi lei kan meatin elu koa meteisauen mul en keilu keke lumai luvi avat toumien, isealu Besalel ka Oholiap. Lulosil kat meatin toumien sav keil koa meteisauen mul en keil keke umon tounah keil enek hesuval koa Ahi rie min Mosis.*

¹⁷Sakini, en avong mulamu en avati koa mulamu en sua hau, sua kati katau en avong amemea ran out Isip, keil avat lat Mari Eim Tavolin onen Iahova. ¹⁸**Mosis** sakini meatin keil avous ai keil teni ka aling kati en vulie ral min eitu keil teni. Evus, hatur ka vatiseng teni, aleh mal eni mulomal. ¹⁹Navong alehei evus, keil aleh tavolin kav koe ai keil teni. Ka tavolin tamun, alehei mul kati, musil asa koa Ahi meng kati min Mosis. ²⁰Evus, vus ahat elu koa Mengkatien Halualim mul ien ka ling keilu en **Bokis ten Hatkatien onen Ahi|Bokis ten Hatkatien Takeih onen Ahi**. Keil aling ai tahohoi en elu lukirisil en out tatetalien ten Bokis. Ka apoh kat

^j 34:29 2Kor 3:7-16

bokis en hoite teni. ²¹Evus, alah Bokis ten Hatkatien va alingi neim en Eim Tavolin, ka rekein kaliko mul koe out koa mul ien. En sakien enek, Mosis musil asa koa Iahova meng kati mini. ²²Mosis viteni min keil avus avet taling tounah keil ien va neim en Eim Tavolin, hae en kaliko, en usite matu. ²³Ka ling veret ten sanien onen Iahova en hoite suval koa Iahova meng kati mini. ²⁴Ka en usite meil, aling laet koa mulomal eni. ²⁵Ka en out enek, en meten Ahi, kei munit laet musil asa koa Iahova meng kati mini. ²⁶Ka luhu en keilu, vesesal ven kaliko, kei ling titi out ten sanien koa amumoni en gol. ²⁷Ling tounah koa vite tahos mul ien ka muniti musil asa koa Iahova meng kati mini. ²⁸Amumoni evus, Mosis vis keil arekein kaliko en voiteh ten Eim Tavolin. ²⁹Ka en out enek, hae en voiteh teni, vis keil aling mari **ahor|Ahor ten sanien votut** keke avanit sanien votut keil ien eni. Alingi evus, Mosis muas sipsip tai ka muniti eni ral min sanien votut ten uti uit keil musil asa koa Iahova meng kati mini. ³⁰Vis keil aling pesin takas ahe ien mul vas Eim Tavolin ka mari ahor ten sanien. Evus, amutah oai va ien. ³¹⁻³²Alingi mukok keke avong vasis koa Mosis, **Eron** ka natnali keil avit avaha en Eim Tavolin vuo avanit sanien en avet teni, akilea avakas motein he vuo ale tanetan en out enek musil asa koa Iahova meng kati min Mosis. ³³Katau en tounah keil enek, Mosis sakin meatin keil amumon vieh en kaliko karahit Eim Tavolin ka ahor ten sanien. Ka en meteau teni, aleh koe en kaliko tamun. Mukonek, umen ten Eim Tavolin enek, Mosis mum vasi.

³⁴Evus, mahmah mita mutaluh koe Out Tahisuen karahit Eim Tavolin, ka muohien onen Iahova mita va sien Eim Tavolin enek.^k ³⁵Ven tounah enek, Mosis sakras vaha neim en Eim Tahisuen vuo en Eim Tavolin. ³⁶Me-Isrel keil amul ales mahmah koa mul nesa en Eim Tavolin. Navong mahmah mea, keil emun amemea, alah lat votevav keil one ka amusili. ³⁷Ka navong mahmah mules en out enek, keil emun amules. ³⁸En avong vasis koa keil amul amual, akilea ales mahmah onen Ahi mul nesa en Eim Tavolin, ka en vongien keil alesi viles mai vi ahang koa vilhili.

^k 40:34 1Ki 8:10-11; Aes 6:4; Esek 43:4-5; Rev 15:8